

MAKTAB AMALIYOTIDA INGLIZ TILINI O'RGATISHDA O'YINLARDAN FOYDALANISH

Turakulova Feruza Aminovna

Qo'qon davlat pedagogika instituti katta o'qituvchisi

Annotatsiya: Mazkur maqolada ingliz tilidagi o'yinlar mazmuni, qo'llash qoidalari aks ettirilgan.

Kalit so'zlar: o'yin, faoliyat, oxirgi qolgan odam, rasm chizish, Charades, tartibsiz harflar

Аннотация: В данной статье показано содержание игр на английском языке, правила использования.

Ключевые слова: игра, занятие, последний выживший, рисунок, шарады, перепутанные буквы.

Abstract: This article shows the content of games in English, rules of use.

Keywords: game, activity, last survivor, drawing, charades, mixed up letters.

O'yin qadim zamonlardan beri pedagog, psixolog, faylasuf, etnograf, san'atshunos olimlar diqqatini o'ziga tortib kelgan faoliyat. O'yin ibtidoiy jamoa tuzumi davridayoq yuzaga kelgan bo'lib, jamiyat hayotida mehnatdan keyin turadi va uning mazmunini belgilaydi. Zero, o'yin yosh avlodni mehnatga tayyorlaydi. Bolalar o'yinini bunday tushunish birinchi marta K.D.Ushinskiy tomonidan ta'riflab berilgan. U o'z asarlarida bolalar o'yinining mazmuni ularning hayotdan olgan taassurotlari bilan belgilanib, ular shaxsi shakllanishiga ta'sir etadi, deb yozadi. Bu fikrni P.F.Leyegaft ham tasdiqlab, bolalar o'z o'yinlarida tevarak-atrofdan olgan taassurotlarini aks etgiradilar, deydi. Demak, o'yin faoliyati bolaning rivojlanishida katta ahamiyatga ega. Bugungi kun olim va pedagoglari ham o'zlarining kuzatish va ilmiy tadqiqotlarida o'yinning bir qator ijobiy tomonlarini isbotlab bermoqdalar.

Oyin bolalarni dunyoviy bilimlarni egallashlari uchun ham asosiy vositaga aylanib bormoqda. Ayniqsa ingliz tilini o'rganishda o'qituvchi, tarbiyachining yaqin yodamchi bo'lib, oyin orqali bolalar so'zlarni esda saqlash, qo'llash, aytish, gapirish kabilarni tezda o'zlashtirib olmoqdalar.

Maktab amaliyotida ingliz tilini o'rgatishda turli xil o'yinlardan foydalanish o'quvchilarni tilni o'rganishga bo'lgan ishtiyoqni yanada oshiradi, passive o'quvchilarni faollashtiradi va o'quvchilar o'rtasida raqobat, shuningdek jamoadoshlik muhitini ham hosil qiladi. O'quvchilarning ustozlariga bo'lgan hurmatini oshiradi. Quyida ingliz tilini o'rganishga xizmat qiluvchi o'yinlardan misollar keltiramiz:

Last Man Standing (Oxirgi qolgan odam)

Bu o'yin tezkor o'yin hisoblanadi. O'quvchilarga o'ylash uchun biroz vaqt beriladi. O'yin birgalikda o'rganishga undaydi, ya'ni boshqa o'quvchilar so'zlayotganida qolgan o'quvchilar o'zlari so'z o'ylayotgan bo'lishadi. O'yinni o'ynash uchun kopto'kcha kerak bo'ladi. Va hamma o'quvchilar doira shaklida turib olishadi. Birorta mavzu tanlanadi. Masalan: Things found in a kitchen (oshxonada topiladigan buyumlar), food, profession va hokazo.

Biror o'quvchiga to'pni uloqtirish orqali o'yin boshlanadi. O'sha o'quvchi mavzuga doir biror inglizcha so'z aytadi va to'pni keying o'quvchiga uloqtiradi. To'pni qabul qilgan har bir o'quvchi shu mavzuga doir biror so'z aytishi kerak bo'ladi. Agar ular aytilgan so'zlarni qayta aytsa yoki bir necha soniya ichida so'z topa olmasa, ular o'yindan chiqadi va o'yinni o'tirgan holda kuzatadi. Havotir olmang, ular baribir o'rganayotgan bo'ladi.

Bu o'yin biroz boshqacharoq qilib o'zgartirilsa ham bo'ladi. Biror mavzuga so'z aytish o'rniga, har bir o'quvchi keyingi o'quvchiga biror boshqa mavzu aytishi mumkin. Masalan, siz "say something red" (biror qizil narsani ayting) deb o'yinni boshlash ham mumkin. Kopto'kni ushlab olgan birinchi o'quvchi "strawberry" deb keyin o'zi biror mavzu tanlab ko'ptokni boshqasiga ulotirishi mumkin. Bu o'yinni biroz murakkablashtiradi, sababi o'quvchi biror so'z haqida o'ylashidan oldin, qaysi mavzuga doir so'z o'ylashi kerakligini ham bilib oladi.

Pictionary

Ko'pchilik ingliz tilida so'zlashuvchilar Pictionary, rasm chizish o'yini bilan yaxshi tanish.

Rasm chizish maqsadi uchun siz oddiy doska yoki oq magnit doskadan foydalanishingiz mumkin. Sinfni 2 guruhga bo'lib oling va har bir jamoa uchun doskadaning bir tomonida jadval chizing. Siz jamoalarning ballarini shu yerga yozib borasiz. A jamoadan bir kishi chiqadi. Va ko'pgina teskari o'girilgan so'zlardan bittasini tanlaydi va shu so'zni doskaga chizib beradi. Va boshqalar topishi kerak bo'ladi. So'zni birinchi bo'lib to'g'ri topgan jamoaga ball beriladi. 10 ball olgan jamoa g'olib hisoblanadi.

Letter Scramble (Tartibsiz harflar)

O'quvchilaringiz oxirgi marta o'rgangan so'zlarni ro'yxatini tuzing. Biror so'zni harflarini chalkashtirib doskaga yozing. O'quvchilaringizga harflarni to'g'ri tartibda qo'yib berilgan so'zni topishiga biroz vaqt bering. Kim birinchi bo'lib so'zni topa olsa o'sha o'quvchi g'olib bo'ladi.

Xulosa qilib aytganda, o'yinlar bolalar uchun o'z fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega. O'yinlar bolalarga yangi ma'lumotlarni o'rganish, muammolarni hal qilish va ijodiy fikrlashni rivojlantirish imkonini beradi. Ayniqsa didaktik jihatdan to'g'ri tanlangan va tashkillangan oyinlar bolalarning e'tiborini kuchaytirib, mantiqiy fikrlash va qaror qabul qilish ko'nikmalarini oshiradi, til o'rganishga bo'lgan havasini tarbiyalaydi.

Adabiyotlar ro'yxati

1. Umumiy o'rta ta'lim maktab o'qituvchisi faoliyatida kasb standartini qo'llash O'qituvchi va uslubchilar uchun qo'llanma Toshkent – 2022
2. Jabborova O.M., Ochilov F.I. Bolalar pedagogikasi. Toshkent-2022
3. 'Ilm yo'li' variativ dastur. Toshkent, Sano-standart"-2020 y
4. Дмитриева В.Г., Малышкина М.В., Граблевская О.В. Полный годовой курс для подготовки к школе. Скоро в первый класс. 2018
5. <https://ahaslides.com/uz/blog/10-fun-vocabulary-classroom-games/>
6. <http://angren15-maktab.zn.uz/ingliz-tili/>